

POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI kol. BARBORY HOLUBOVÉ

„Porovnání nominalizačních procesů ve vědeckých a populárně naučných francouzských textech pro vědní obor chemie“

PhDr. Richard Vacula

Kolegyně Holubová se v předkládané bakalářské práci zabývá nominalizačními procesy jako prostředky kondenzace textu zvláště charakteristickými pro odborný styl. V této své studii se zaměřila na texty z oboru chemie a tím zároveň zhodnotila své znalosti z dalšího oboru, studovaného na VŠCHT.

Autorka se nejdříve věnuje teoretické analýze problematiky a formulované hypotézy poté ověřuje experimentálním způsobem na korpusu textů z daného vědeckého oboru. V první části práce vymezuje odborné a vědeckopopularizační texty ze stylistického hlediska, přičemž porovnává francouzské a české pojetí. S ohledem na téma práce, které se úzce zaměřuje na nominalizační proces, se nabízí otázka, zda bylo skutečně nutné tuto část teoretického vstupu do problematiky pojímat v takové šíři, nicméně komparaci značně odlišného pojetí stylistiky v české a francouzské tradici lze vnímat jako jeden z přínosů práce.

V následující části se studentka věnuje vymezení pojmu nominalizace a upřesnění nominalizačních prostředků, přičemž se pokouší o kritický pohled na pojetí této problematiky u různých autorů francouzských a českých (v jednom případě i s přesahem do slovenské lingvistiky). V této části projevuje autorka dobrou orientaci v problematice a přehled o hlavních pracích k tématu. Je také třeba ocenit připomenutí predikační potence jednotlivých typů nominálních konstrukcí.

Teoretické závěry a výchozí hypotézy pro experimentální část by si možná zasloužily výraznější formulaci a jednoznačnější oddělení od ostatního textu, např. v rámci samostatné podkapitoly. Není také zcela vhodné formulovat některé předpoklady až v rámci analýzy výstupů experimentální části (viz např. 2. odst. str. 54).

Experimentální část vychází z relativně malého korpusu a je tak třeba si položit otázku, zda je validita výstupů této části dostatečná (zvláště pak vzhledem k nevelkým rozdílům v případě některých proměnných). Jako ilustrace teoretické části je však tento výzkum nepochybně zajímavý, tím spíše, že jej autorka vzhledem k charakteru závěrečné kvalifikační práce byla nucena uskutečnit bez (jinak běžné) pomoci autorského kolektivu.

Přestože s některými východisky a závěry této části bude během obhajoby možno polemizovat (mj. vypuštění přechodníkových konstrukcí, diskutabilní je rovněž konstatování, že se komunikáty odborného stylu soustředí kolem podstatného jména (str. 50), mj. proto, že autorka v práci neanalyzuje neoborné texty a pro toto tvrzení jí tak chybí srovnávací báze), domnívám se, že v ní studentka prokázala schopnost samostatného přístupu ke zkoumané problematice a jejího empirického uchopení.

Je třeba ocenit kvalitní výběr literatury, který kombinuje klíčové a dnes již „klasické“ studie s nejnovějšími zdroji. Bibliografie je navíc poměrně pečlivě zpracována a respektuje platnou normu, a to i v případě citování elektronických zdrojů. Nedostatkem je neuvádění roku publikování díla v závorce za jménem autora, které je nutné vzhledem k tomu, že autorka užívá metody průběžných odkazů v textu.

Je škoda, že nebyla věnována větší pozornost formální kontrole textu. Podle mého názoru značné množství chyb mluvnických, pravopisných i typografických ubírá této práci – obsahově velmi pečlivě zpracované – zcela zbytečně na kvalitě. Namátkou na straně 21 se

autorka dopustila celkem šesti chyb, z toho 1 morfologické (ř. 19, „[odlišuje se] svoji stylovou normou“), 1 syntakticko-interpunkční (ř. 17, „obecná charakteristika podaná níže, popisuje [...]“), 3 typografických (ř. 9, nevynechaná mezera po čárce ve větě „jak vidno, odborná komunikace [...]“; ř. 25 a 29-30, užití kulatých závorek místo hranatých pro vynechanou část a autorské upřesnění v citovaném textu) a 1 zjevného opomenutí předložky (ř. 18, „[...] charakteristika [...] popisuje cele styly vědecké [...] **a velké části** i styl populárně naučný [...]“). Podobná situace je v celém textu práce, velké množství chyb se vyskytuje rovněž v citacích francouzských autorů.

Bylo by také vhodné sjednotit text po stylistické stránce, autorka směšuje výrazové prostředky knižní až archaické na jedné straně a na druhé straně prvky progresivní až hovorové. Výmluvným příkladem je věta „aby bylo **možné** provést klasifikaci, je tedy **nutno** zvýšit stupeň zobecnění“ (str. 17, ř. 19-20; mimochodem na str. 24, ř. 8, píše autorka „je **možno** sledovat“). Zbytečně složitě konstruované věty také někdy vedou ke špatné srozumitelnosti textu, v krajním případě až k vyšinutí z větné vazby či jinému syntaktickému pochybení (viz např. str. 10: „funkcí jazykových projevů odborného stylu je relativně úplná [...] formulace sdělení, **kteřé** nás **informují** o [...] skutečnostech [...] bytí člověka a **jehož** působení je zcela zaměřeno na [...]“).

I přes zmíněné nedostatky především formálního charakteru se domnívám, že studentka splnila požadavky kladené na bakalářskou práci, totiž že prokázala schopnost zvolit adekvátní zdroje, pracovat s nimi syntetickým způsobem a formulovat na jejich základě vlastní závěry, ba že dokonce tyto požadavky překročila tím, že se pokusila tyto závěry experimentálně ověřit. Proto doporučuji práci k obhajobě a předběžně ji navrhuji klasifikovat mezi stupni *výborně* a *velmi dobře*.

Sauvian, 20. června 2011